

Онищук Д. П.
студентка магістратури
"Управління навчальним закладом"
(Житомирський державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир)
e-mail: daria1993@ukr.net

Система електронного документообігу як важлива складова модернізованого управління ВНЗ

У даній статті розглядається специфіка управління електронним документообігом у ВНЗ та його регуляція керівництвом. На основі аналізу МОН щодо контролю електронного документообігу, розглянуті аспекти управління е-документами за допомогою різних комп'ютерних технологій. Проаналізовано основні напрями роботи стратегії розвитку ІКТ в освіті, які включають управління документами у ВНЗ та участь у ній державної політики.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що сучасний стан впровадження електронного документообігу у вищому навчальному закладі є одним з пріоритетних напрямів інноваційно-розвиваючих технологій, що дозволяють ефективно управляти та контролювати роботу з документами, досягаючи швидкості виконання та економії часу. Використання ІКТ (в тому числі, хмарних технологій) для регулювання документообігу має високий темп розвитку в сучасному освітньому просторі, адже загалом сьогодення неможливе без застосування засобів обчислювальної техніки.

Метою статті є висвітлення особливостей системи електронного документообігу як важливої складової модернізованого управління ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Управління електронним документообігом на сьогоднішній день впроваджується разом з розвитком інформаційно-комп'ютерних технологій, що на даний час набуває раціонального видозмінювання підходів в управлінні документами задля забезпечення керівництвом злагодженої та консолідованої організації роботи. Автоматизація електронного документообігу дозволяє зменшувати час на обробку документів, при чому дані будуть у постійному місці збереженні та регульовані прозорістю руху документа. Керівник матиме змогу отримати всі відомості про документ, його стан на певних етапах, що забезпечує

контроль над виконанням. Саме, тому для керівника важливим аспектом при управлінні електронним документообігом являється ефективний та модернізований процес правильної регуляції та координації.

Слід наголосити, що на сьогоднішній день МОН України та Американська Рада з міжнародної освіти ACTR/ACCELS підписали Меморандум щодо впровадження в Міністерстві освіти і науки України модернізованої системи електронного документообігу.

Згідно з документом, МОН матиме змогу отримати допомогу у вигляді послуг, необхідних для модернізації, адаптації та постачання відповідного апаратного й програмного забезпечення, а також потрібного обладнання.

Впровадження електронного документообігу проходитиме за фінансової підтримки Агентства США в рамках проекту Міжнародного розвитку USAID. Технічним партнером впровадження виступить Майкрософт Україна.

За основу буде взято систему електронного документообігу Адміністрації Президента України, яку безкоштовно передадуть і адаптують під потреби МОН.

Передбачається, що в рамках розвитку електронної системи фінансової звітності партнерами проекту в майбутньому стануть ВНЗ заклади [1].

Варто зазначити про налагодження оперативного зв'язку, який вже регулюється нормами права, у галузі інформаційних технологій, де Верховною Радою України ухвалено декілька Законів України, які набули чинності, а саме: "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронний цифровий підпис"[2], "Про обов'язковий примірник документів", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" та інші. Згідно Закону *електронний документообіг* (обіг електронних документів) – сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів [3]. Разом з вищевизначеним поняттям використовується поняття *електронний цифровий підпис*, що ідентифікує особу, яка має право підписувати документи. Накладання електронного підпису свідчить про оригінал документу та надає йому юридичної сили. Тому керівник має

можливість підписувати документи на легітимному електронному рівні.

Прикладом застосування е-підпису та е-документообігу у ВНЗ являються різні електронні системи, що функціонують та впроваджуються на держаному рівні. Одна з них – система дистанційного обслуговування "Е-казна", де керівник ВНЗ контролює усі дані та провідні документи щодо руху коштів вищого навчального закладу. Керівник має змогу підписувати та керувати звітністю. Перевагою для керівництва є чітка дисципліна та прозорий контроль над платіжною системою, що є одним з основних критеріїв функціонування вищого навчального закладу. Електронний обмін вхідними та вихідними документами виконується оперативно та виключно по структурованій системі віддаленого доступу, тобто через захищений веб-канал. Всі дані, які були відправлені або ж сформовані в системі зберігаються у базі даних, де керівник може швидко отримати доступ до інформації за допомогою електронного ключа.

Говорячи про основні технології для функціонування електронного документообігу, важливо відзначити так звані *хмарні технології*. Це сервіс, основне завдання якого полягає у віддаленому використанні засобів обробки та зберігання даних. За класифікацією ЮНЕСКО розрізняють три основні види хмарних технологій: інфраструктура як послуга, платформа як послуга та програмне забезпечення як послуга [4].

Одним з найбільш розповсюджених хмарних сервісів є Google Docs. Цей сервіс включає цілий набір зручних інструментів для редагування й оформлення документів. Існує можливість користування спільним доступом документами, де керівник може разом зі своїми заступниками раціонально та результативно вносити дані до документів на віддаленому доступі, запропоновувати правки до створених документів, перевіряти достовірність та правильність даних. Наприклад, вище зазначенні дії можуть бути виконані у випадку коли керівник у відрядженні.

Використання електронного документообігу відповідає основними засадам розвитку інформаційного суспільства, які включають пріоритетні заходи, що спрямовані на реалізацію державної політики у зазначеній сфері, здійснення яких, зокрема, забезпечить удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві, створить умови для

приведення рівня і якості освітнього потенціалу у відповідність з вимогами забезпечення інноваційного розвитку України, а саме:

- забезпечення поступової інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу;
- формування та впровадження інформаційного освітнього середовища в системі загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти;
- створення інформаційної системи підтримки освітнього процесу, системи інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері управління навчальними закладами, інформаційно-технологічного забезпечення моніторингу освіти;
- забезпечення у повному обсязі навчальних закладів комп'ютерними комплексами та мультимедійним обладнанням;
- розвиток мережі електронних бібліотек на всіх освітніх рівнях;
- створення відкритої мережі освітніх ресурсів;
- створення національного науково-освітнього простору, який ґрунтуватиметься на об'єднанні різних національних багатоцільових інформаційно-комунікаційних систем;
- забезпечення вільного доступу до засобів інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційних ресурсів, особливо у сільській місцевості та важкодоступних населених пунктах;
- забезпечення всіх навчальних закладів широкосмуговим доступом до міжнародних науково-освітніх мереж та Інтернету [5].

Саме в цих засадах визначені критерії використання електронного документообігу у ВНЗ. Тобто, повноцінне забезпечення інформаційно-технологічним обладнанням навчальних закладів дозволить електронному документообігу стати однією з нагальних систем, що дає можливість ефективного управління ВНЗ.

Отже, на сьогоднішній день система електронного документообігу стає невід'ємним складником діяльності ВНЗ, який сприяє оптимізації й значному підвищенню ефективності внутрішніх та зовнішніх процесів у ВНЗ. Використання хмарних технологій в управлінні ВНЗ є важливою складовою розвитку навчального закладу за умов чіткої організації роботи адміністрації навчального закладу і управління всією системою в цілому.

Список використаних джерел та літератури:

1. Вища освіта в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/53588/>
2. Про електронний цифровий підпис [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/852-15>. – Заголовок з екрану.
3. Про електронні документи і електронний документообіг [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/851-15>. – Заголовок з екрану.
4. Хмарні обчислення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Хмарні_обчислення. – Заголовок з екрану.
5. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p>

Онищук Д. П.

Система электронного документооборота как важная составляющая модернизированного управления ВУЗ.

В данной статье рассматривается специфика управления электронным документооборотом в вузах и его регуляция руководством. На основе анализа МОН по контролю электронного документооборота, рассмотрены аспекты управления электронной документами с помощью различных компьютерных технологий, проанализированы основные направления работы стратегии развития ИКТ в образовании, которые включают управление документами в вузах и участие в ней государственной политики.

Onyshchuk D.

The system e- document management as an important component of the to the Management of Higher Educational Institutions

This article discusses the specifics of e-document management in higher education leadership and its regulation. Based on the analysis of MES analysis to control the electronic document discussed aspects of e- documents using various computer technologies, analyzes the main directions of the strategy of Of ICT in education that include document management in higher education and the participation of the state policy.